2.10.2017

Asiantuntijakutsu Valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaostoon 3.10.2017; HE 106/2017 vp, HE eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018 ja HE 127/2017 vp, HE eduskunnalle vuoden 2017 toiseksi lisätalousarvioksi; Veteraanipalveluiden rahoitus ja palveluiden toimivuus

HE 106/2017 vp, HE eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2018

Valtiokonttori on valmistellut yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa vuoden 2018 talousarvioehdotusta luvun 33.50 Veteraanien tukeminen osalta.

Valmistelun pohjana ovat olleet sota- ja sotilasinvalidien sekä rintamaveteraanien lukumäärätiedot. Lukumäärän on tällä hetkellä laskettu vähenevän noin 21 prosenttia vuodessa.

Valtiokonttori on parhaillaan kilpailuttamassa sotainvalidien ja sotaveteraanien hoito- ja kuntoutuspalveluja vuosille 2018–2022. Edellinen kilpailutus on toteutettu vuonna 2013 vuosille 2014–2015 vuosien 2016 ja 2017 ollessa käytettyjä optiovuosia.

Hankinnan tavoitteena on varmistaa sota- ja sotilasinvalideille ensiluokkainen hoito ja kuntoutus sekä sotaveteraaneille ja eräille erityisryhmille ensiluokkainen kuntoutus.

Kilpailutus vaikuttaa momentteihin 51, 52, 53, 55 ja 56. Kilpailutuksella, auditoinneilla ja laadun kehittämistoimilla hillitään hintojen nousua ja huolehditaan palvelujen laatuun liittyvistä tavoitteista. Tarjousten jättöaika päättyi elokuun lopussa ja tarjouksia käsitellään parhaillaan. Tässä vaiheessa arvioidaan, ettei odotettavissa ole merkittäviä vaikutuksia määrärahatarpeeseen.

Hankinta on jaettu kahteen kilpailutukseen, hoitopalveluihin ja kuntoutuspalveluihin. Kilpailutukset toteutetaan kuudella alueella puitejärjestelyinä. Valinnanvapautta ei rajoiteta, vaan palvelun käyttäjät voivat valita yhdessä Valtiokonttorin kanssa soveltuvimman toimittajan miltä tahansa alueelta.

Momenttikohtaisesti lausumme seuraavaa:

51. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 88 000 000 euroa mukainen.

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki | PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI
Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi

52. Valtion korvaus sota- ja sotilasinvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten kustannuksiin (siirtomääräraha 2v, Veikkaus Oy:n tuoton käyttö)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 40 000 000 euroa mukainen.

53. Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 3 100 000 euroa mukainen.

Leskien kuntoutukseen pääsemisen edellytyksenä on ollut, että edesmenneen sotainvalidipuolison haitta-aste on ollut sotainvalidin kuollessa 40 prosenttia. Tämän vuoden alusta raja laskettiin 30 prosenttiin.

54. Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 100 000 euroa mukainen.

Rintama-avustuksen määrää edunsaajaa kohti on nostettu 590 eurosta 2 000 euroon. Edunsaajia on noin 50.

55. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momentin määräraha olisi määrärahaesityksen 3 500 000 euroa mukainen.

56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v, Veikkaus Oy:n tuoton käyttö)

57. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Valtiokonttori esittää, että momenttien 56 (32 688 000 euroa) ja 57 (8 000 euroa) määrärahat olisivat määrärahaesityksen mukaiset.

Vuonna 2016 rintamaveteraanien kuntoutukseen käytettiin 18 171 000 euroa (jaettu määräraha 16 941 000 euroa ja lisäjako 1 230 000 euroa). Kunnat palauttivat 393 000 euroa, mikä on 2,16 % jaetusta määrärahasta. Palautunut määräraha jaetaan syksyllä 2017 lisämäärärahatarpeesta ilmoittaneille kunnille.

Vuonna 2016 kotona asumista tukeviin palveluihin käytettiin 11 629 000 euroa (jaettu määräraha 10 000 000 euroa ja lisäjako 1 629 000 euroa). Määrära-

hasta kunnat palauttivat 630 000 euroa, mikä on 5,42 % jaetusta määrärahasta. Palautunut määräraha jaetaan syksyllä 2017 lisämäärärahatarpeesta ilmoittaneille kunnille.

Kuntien tämän vuoden toukokuussa ilmoittaman vuoden 2017 huomattavan suuren lisämäärärahatarpeen perusteella on todennäköistä, että momentin 56 määrärahaesityksen mukainen määräraha ei tule riittämään siihen, että kaikilla veteraaneilla olisi mahdollisuus päästä heille tarkoitettujen palveluiden piiriin vuonna 2018. Valtiokonttori ja sosiaali- ja terveysministeriö ovat arvioineet mahdollista täydennystarvetta.

HE 127/2017 vp, HE eduskunnalle vuoden 2017 toiseksi lisätalousarvioksi

Valtiokonttori on valmistellut yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa vuoden 2017 toista lisätalousarvioehdotusta momentin 33.50.56 Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot osalta. Lausumme seuraavaa:

56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v, Veikkaus Oy:n tuoton käyttö)

Valtiokonttori esittää, että momentin lisämääräraha olisi lisämäärärahaesityksen 11 637 000 euroa mukainen.

Eduskunta on edellyttänyt, että hallitus seuraa veteraanien kuntoutukseen ja kotona asumista tukeviin palveluihin osoitettujen määrärahojen riittävyyttä sekä palvelujen toimivuutta ja ryhtyy tarvittaessa toimenpiteisiin, jotta kaikilla veteraaneilla on mahdollisuus päästä heille tarkoitettujen palveluiden piiriin.

Valtiokonttori lähetti toukokuussa 2017 määrärahan seurantakyselyn kunnille määrärahan riittävyydestä. Samassa yhteydessä kunnat voivat hakea lisämäärärahaa. Kunnat myös palauttivat vuodelta 2016 käyttämättä jääneet rahat uudelleen jaettavaksi. Kuntien lisämäärärahahakemusten ja palautusten perusteella vuoden 2017 määräraha ei riitä kaikille palvelutarpeessa oleville veteraaneille.

Määräraha jaetaan kuntoutukseen ja kotona asumista tukeviin palveluihin. Lisämäärärahatarve on saatu laskemalla kuntien ilmoittamat määrärahatarpeet yhteen. Lisämäärärahatarpeesta on vähennetty vuodelta 2016 kunnilta palautuneet rahat.

Kaikki kunnat eivät ilmoittaneet tarvitsevansa lisämäärärahaa. Kunnista noin 50 % haki lisämäärärahaa kuntoutukseen. Kotona asumista tukeviin palveluihin lisämäärärahaa haki noin 30 % kunnista. Niiltä kunnilta, jotka ilmoittivat erityisen suuren lisämäärärahatarpeen, tarkistettiin erikseen, että arvio perustuu vain näillä rahoilla katettaviin palveluihin.

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki | PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI
Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi

Määrärahatarpeen kasvu perustuu laitoskuntoutuksen osalta siihen, että veteraanit ovat terveyden heikentymisen seurauksena siirtyneet kalliimpiin toimintakykyluokkiin. Kotona asumista tukevien palvelujen osalta kunnissa on tehty kattavia palvelutarpeen kartoituksia ja siten saatu useampi veteraani tarvittavien palvelujen piiriin.

Kotona asumista tukevat palvelut

Kuntien ilmoittama kotona asumista tukevien palvelujen lisämäärärahatarve on 9 290 000 euroa ja vuodelta 2016 palautui 630 000 euroa, joten lisämäärärahatarve on 8 660 000 euroa.

Yli 100 000 euron lisämäärärahatarpeesta ilmoittivat seuraavat kunnat tai kuntayhtymät:

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri	186 200
Haapaveden kaupunki	102 336
Hyvinkään kaupunki	175 000
Jyväskylän kaupunki	297 000
Kaavin kunta	102 226
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä	100 000
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite	387 612
Kuopion kaupunki	2 259 442
Oulun kaupunki	532 862
Porin kaupunki	120 000
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	280 000
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä	418 000
Rovaniemen kaupunki	200 000
Salon kaupunki	162 000
Sastamalan sosiaali- ja terveyspalvelut	146 100
Turun kaupunki	1 424 967
Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä	121 250

Kun haettu lisämääräraha lasketaan yhteen jaetun määrärahan kanssa, on määräraha suurin kotona asumista tukevissa palveluissa edunsaajaa kohti seuraavissa kunnissa tai kuntayhtymissä:

Kunta / Kuntayhtymä	Edunsaajien lkm	Määräraha	Haettu lisämääräraha	Määräraha yhteensä	Määräraha/ edunsaaja	Määräraha/ edunsaaja/ vrk
Kuopion kaupunki	255	419 684,00	2 259 442,00	2 679 126,00	10 506,38	28,78
Kaavin kunta	13	21 395,66	102 226,88	123 622,54	9 509,43	26,05
Haapaveden kaupunki	14	23 041,47	102 336,13	125 377,60	8 955,54	24,54
Limingan kunta	6	9 874,92	37 765,44	47 640,36	7 940,06	21,75
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä	110	181 040,16	418 000,00	599 040,16	5 445,82	14,92
Turun kaupunki	496	816 326,53	1 424 967,00	2 241 293,53	4 518,74	12,38
Päijät-Hämeen sos- ja terveydenh.Ky Aava	105	172 811,07	280 000,00	452 811,07	4 312,49	11,82
Paimion-Sauvon kansanterveyskuntayhtymä	29	47 728,77	69 865,00	117 593,77	4 054,96	11,11
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite	163	268 268,61	387 612,00	655 880,61	4 023,81	11,02
Tervon kunta	8	13 166,56	18 960,00	32 126,56	4 015,82	11,00

2.10.2017

Vuonna 2016 kotona asumista tukevien palveluiden määräraha edunsaajaa kohti oli 615,12 euroa. Ilman lisämäärärahaa vuoden 2017 määräraha edunsaajaa kohti on 1645,82 euroa.

Eniten kotona asumista tukevien palveluiden lisämäärärahaa (55 %) haetaan kotiapu- ja hoivapalveluihin. Seuraavaksi eniten (20 %) lisämäärärahaa haetaan ateriapalveluihin. Kymmenen suurinta lisämäärärahahakemusta jakautuu seuraavasti:

Kunta / Kuntayhtymä	Haettu lisämääräraha	Kotiapu- ja hoivapalvelut	Ateriapalvelut	Siivouspalvelut	Kyltystpalvelut	Vaatehuoltopalvelut	Kuljetuspalvelut	Omaishoidon tuki	Kotisairaanhoito	Apuvälineet	Pihatyöt	Päivätoiminta	Muut palvelut
YHTEENSÄ	9 290 208,61	55 %	20 %	10 %	1 %	1 %	3 %	2 %	2 %	1 %	1 %	3 %	3 %
Kuopion kaupunki	2 259 442,00	65 %	8 %	15 %	0 %	0 %	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %	7 %	3 %
Turun kaupunki	1 424 967,00	85 %	9 %	0 %	0 %	0 %	6 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Oulun kaupunki	532 862,00	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä	418 000,00	48 %	17 %	7 %	2 %	1 %	1 %	4 %	0 %	3 %	0 %	6 %	10 %
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite	387 612,00	60 %	30 %	10 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Jyväskylän kaupunki	297 000,00	0 %	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	280 000,00	0 %	89 %	0 %	0 %	0 %	7 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Rovaniemen kaupunki	200 000,00	5 %	15 %	25 %	5 %	5 %	3 %	3 %	3 %	5 %	5 %	3 %	25 %
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri	186 200,00	28 %	2 %	21 %	11 %	6 %	0 %	0 %	16 %	8 %	3 %	0 %	4 %
Hyvinkään kaupunki	175 000,00	91 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	9 %	0 %

Kuntoutus

Kuntien ilmoittama kuntoutuksen lisämäärärahatarve on 3 370 000 euroa, josta vähennetään viime vuodelta palautuneet kuntoutusmäärärahat 393 000 euroa. Lisämäärärahatarve on siten 2 977 000 euroa.

Yli 100 000 euron lisämäärärahatarpeesta ilmoittivat seuraavat kunnat tai kuntayhtymät:

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri	166 300
Helsinki	350 000
Hämeenlinna	103 587
Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskus	304 451
Kuusamo	105 000
Oulu	150 000
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä	223 743
Rovaniemi	190 950
Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä	146 000
Turku	100 000

2.10.2017

Kun haettu lisämääräraha lasketaan yhteen jaetun määrärahan kanssa, on määräraha suurin kuntoutuksessa edunsaajaa kohti seuraavissa kunnissa tai kuntayhtymissä:

Kunta/kuntayhtymä	Edunsaajien lkm	Vuoden 2017 määräraha €	Haettu lisämääräraha	Määräraha yhteensä	Määräraha/ edunsaaja	Määräraha/ edunsaaja/vrk
Päijät-Hämeen sosiaali-ja terveyshuollon Ky	105	110 349,53	223 743,00	334 092,53	3 181,83	8,72
Laitila	17	17 866,11	25 704,00	43 570,11	2 562,95	7,02
Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskus	273	286 908,78	304 451,00	591 359,78	2 166,15	5,93
Juupajoki	5	5 254,74	5 255,00	10 509,74	2 101,95	5,76
Mäntta-Vilppulan kaupunki	42	44 139,81	44 140,00	88 279,81	2 101,90	5,76
Oulainen	15	15 764,22	15 000,00	30 764,22	2 050,95	5,62
Ranua	36	37 834,13	35 000,00	72 834,13	2 023,17	5,54
Nykarleby	11	11 560,43	10 000,00	21 560,43	1 960,04	5,37
Äänekoski	40	42 037,92	35 723,30	77 761,22	1 944,03	5,33
Kolari	11	11 560,43	9 375,57	20 936,00	1 903,27	5,21

Vuonna 2016 kuntoutuksen määräraha edunsaajaa kohti oli 961,13 euroa. Ilman lisämäärärahaa vuoden 2017 määräraha edunsaajaa kohti on 1050,95 euroa.

Pääjohtaja Timo Laitinen

Apulaisjohtaja Hanna Koskinen

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki | PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI
Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi